

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ

Lukiokoulutuksen oppimisen tuen ja ohjauksen järjestämisen kokonaisuus - työryhmän ehdotukset

Lukiokoulutuksen hankkeen käynnistys webinaari

11.3.2024

Lähtökohtana hallitusohjelman kirjaukset

Jokaisella on taustasta ja varallisuudesta riippumatta **tasa-arvoiset mahdollisuudet** kouluttautua ja tavoitella unelmiaan. Jokainen nuori pääsee **koulutuksen kautta työelämään**. Suomalaisten **osaamistaso** on käännetty takaisin kasvu-uralle, ja koulutustaso on noussut. Inhimillinen pääoma on lisääntynyt, osaamispääoma on kasvanut, lukutaito, työelämätaidot ja hyvinvointi ovat vahvistuneet.

Kaikki oppilaat ja opiskelijat eivät saa tarvitsemaansa tukea. Oppimisen tukea selkeytetään ja tuen ketju yhtenäistetään varhaiskasvatuksesta toiselle asteelle. Varhaisella puuttumisella ehkäistään ongelmia, jotka käyvät kalliiksi sekä inhimillisesti että taloudellisesti.

Hallitus vahvistaa **oppilaanohjausta kaikilla koulutusasteilla huomioiden erityisesti jatko-opinnot ja työllistymisen.**

Oppilas- ja opiskelijahuollolla on keskeinen rooli lasten ja nuorten hyvinvoinnin tukemisessa. Moniammatillisen tuen piiriin on päästävä matalalla kynnyksellä ja viiveettä.

Lähtökohtana hallitusohjelman kirjaukset

Hallitusohjelman tavoitteena on selkeyttää oppimisen tukea ja yhtenäistää oppimisen tuen ketju varhaiskasvatuksesta toiselle asteelle.

Lukiokoulutuksessa panostetaan **opintojen ohjaukseen ja moniammatilliseen tukeen** siten, että jokainen oppilas saa tarvitsemansa tuen siirtyäkseen koulupolulla eteenpäin. **Tukea on kohdistettava erityisesti niille nuorille, jotka ovat vaarassa jäädä jälkeen opetuksessa.**

Hallitus säättää lukiolaisten **oikeudesta tukiopetukseen**. Näin varmistetaan riittävä tuki lukio-opinnoissa etenemiseen jokaiselle opiskelijalle.

Lähtökohtia tuen ja ohjauksen kehittämiseksi

- Hallitusohjelman kirjaukset
 - Opinto-ohjaus, oppimisen tuki, tukiopetus, erityisopetus, hyvinvointi
- Asetettu kehittämistyöryhmä valmistelemaan HE
- OKM määräraha 10 milj € OPH:lle -> koulutuksen järjestäjille
 - tavoitteet
- Osana valmistelua kuulemiset (verkko- ja sidosryhmien), lausunnot, kannanotot
- Aiemmat selvitykset, arvioinnit, tutkimukset
- Perusopetus – Lukiokoulutus – Ammatillinen koulutus

Tavoitteena kehittämisessä

- Vastata opiskelijoiden lisääntyneisiin tuen ja ohjauksen tarpeisiin
 - Varhainen tuki ennaltaehkäisemään ongelmien vaikeutuminen
 - Tarpeisiin vastaava, helposti saavutettava ja riittävä tuki ja ohjaus
- Säilyttää lukiokoulutuksessa jo hyvin toimivat asiat, vastata kehittämisellä todettuihin haasteisiin
- Olla lisäämättä byrokratiaa ja lisätyötä, yhtenäistää ja selkeyttää

Oikeus saada opetusta ja ohjausta

- lisätään urasuunnittelu: *Opiskelijalla on oikeus saada henkilökohtaista ja muuta tarpeellista opinto-ohjausta sekä urasuunnitteluun liittyvää ohjausta.*

Urasuunnittelun perustelut

- Vahvistetaan opiskelijan oikeutta saada opinto-ohjauksen lisäksi myös urasuunnitteluun liittyvää ohjausta.
- Urasuunnittelutaidoilla tarkoitetaan tietoja, taitoja ja asenteita, joiden avulla kaiken ikäiset ja eri elämäntilanteissa olevat yksilöt voivat parantaa kykyään suunnitella omia koulutus- ja työuriaan.
- Opiskelijan **ohjaustarpeita kartoitettaisiin systemaattisemmin**
- Urasuunnittelu **kytkettäisiin entistä tiiviimmin opintojen eri vaiheisiin** sekä kehitetään opiskelijoiden aktiivista roolia.

Oppimisen tuki

- Opiskelijalla olisi oikeus saada **oppimisen tukea**
- **Tukiopetus** on opettajien antamaa opetusta ja ohjausta opiskelijan tuen tarpeisiin vastaamiseksi
- **Erityisopettajan antamaa tukea** opiskelijan tuen ja ohjauksen tarpeisiin vastaamiseksi, tuki muille opettajille tukitoimien toteuttamiseksi
- **Opiskelutaitojen vahvistamiseksi** (mm. kielelliset, matemaattiset, tietotekniset valmiudet)
- **Opiskelutekniikkaan** liittyvien taitojen tukemiseksi
- **Kielitaidon vahvistamiseksi** (puutteellinen osaaminen tutkintoon liittyvässä suomen- tai ruotsin kielen sanastossa tai ammattiin liittyvässä kielen käytön tavoissa, tulisi aina liittyä suoritettavaan tutkintoon eikä tukiopetusta saisi käyttää peruskielitaidon opettamiseen)
- **Tukea ja ohjausta** voitaisiin antaa myös erilaisiin **elämänhallinnan, hyvinvoinnin ja muiden opiskelijan arjessa ilmeneviin tarpeisiin vastaamiseksi** voisivat antaa erilaisilla nimikkeillä toimivat ohjaajat, valmentajat, nuorisotyöntekijät yms.
- **Moniammatillinen yhteistyö** (opiskelijan opintoja ja hyvinvointia tukeva kokonaisuus)

Pääpaino esityksessä on oppimisen tuessa

- Pääpaino olisi **helposti saavutettavassa** oppimisen tuessa, jota annettaisiin opiskelijalle heti **tuen tarpeiden ilmetessä** ja jolla voitaisiin **ennaltaehkäistä vaikeuksien kasautuminen ja vaikeutuminen entisestään.**
- Saatavissa **riittävästi, oikea-aikaisesti ja laadultaan** sellaisena, että se edistäisi opiskelijoiden osaamista, osaamisen osoittamista näytöissä, valmistumista, työllistymistä ja jatko-opintoihin siirtymistä sekä hyvinvointia.
- Oppimisen tukea voitaisiin järjestää opiskelijoille **monipuolisesti, joustavasti ja vaihtoehtoisia menetelmiä hyödyntäen.**
- Oppimisen tuki voidaan kirjata henkilökohtaisen opiskelusuunnitelmaan.

Erityisopetus

- Opiskelijalla olisi oikeus erityisopetukseen, jos hän tarvitsee **todennettujen oppimisvaikeuksien tai muiden syiden erityisopetusta** tutkinnon tai koulutuksen mukaisten ammattitaitovaatimusten ja osaamistavoitteiden saavuttamiseksi oppimisen tuki ole riittävää opiskelijan tuen tarpeiden kannalta.
- **Erityisopettaja huolehtisi tukitoimien suunnitelmallisesta toteuttamisesta yhteistyössä muun opetushenkilöstön kanssa.**
- **Lukiokoulutuksessa ei olisi mahdollista yksilöllistää tai mukauttaa tavoitteita**, opiskelun poikkeava järjestäminen (29§) jäisi voimaan

Alustava aikataulu

- Lausuntokierros huhtikuun lopulla – toukokuu
- HE eduskuntaan syksyllä 2024
- Muutokset voimaan 2025

Kiitos